

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Bitcoin significant trend channels // Bitgur. URL: <https://bitgur.com/coin/BTC/chart#2019/03/13+14:38:27-2019/03/20+14:38:27> (дата звернення: 20.03.2018 р.).
2. Криптовалютный рынок в четвертом квартале 2018 года: исследование Bloomchain // Bloomchain. URL: <https://bloomchain.ru/cryptocurrency/kriptovalyutnyj-rynok-v-chetvertom-kvartale-2018-goda-issledovanie-bloomchain/> (дата звернення: 10.03.2018 р.).
3. XBTUSD Графік криптовалюти // Tradingview. URL: <https://ru.tradingview.com/symbols/XBTUSD/> (дата звернення: 20.03.2018 р.).

**Левицька Дарія Дмитрівна, магістрантка,
Вакун Оксана Володимирівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів**

**АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА
ПІДПРИЄМСТВІ**

В сучасних ринкових умовах, які характеризуються прискоренням технічного прогресу та зростанням конкурентної боротьби актуальним питанням залишається технічна та технологічна модернізація, а саме оновлення основних засобів. Одним із найважливіших джерел відтворення та оновлення основних засобів, що дозволяє покращити їх склад та структуру, підвищити конкурентоспроможність випущеної продукції є амортизація.

Сьогодні в Україні нарахування та облік амортизації основних засобів активно досліджується провідними економістами та науковцями, тому що амортизація як економічна категорія виступає в однієї сторони, як витрати виробництва, а з іншої, як джерело відтворення, в результаті чого вона впливає на такі економічні показники, як собівартість, прибуток, кількісні і якісні оцінки виробничого потенціалу, податки, ціни тощо.

Проблему амортизаційної політики та її роль у процесі відтворення основних засобів досліджують провідні вітчизняні економісти, а саме Баб'як Н.Д., Бланк І.А., Виговська Н.Г., Герасимчук М.С., Лях Л. В., Орлов П.А., Пархоменко В. М., Чумаченко М. Г., а також зарубіжні вчені: Александров В.В., Баранов Д. А., Кантор Л. М., Куренков Ю. В., Павлов А.С., Сенчагов В. К. та ін.

Однією із основних проблем діяльності підприємств, в сучасних умовах господарювання, є забезпечення ефективності відтворення основних засобів. Від вирішення цієї проблеми залежать фінансові результати та конкурентоспроможність підприємства. Оскільки, основні засоби в процесі їх експлуатації зношуються фізично та старіють морально, то для того, щоб відшкодувати вартість таких основних засобів, на всіх підприємствах і організаціях використовують амортизацію, яка й займає основну роль в процесі їх відтворення [2, с.3].

Під терміном “амортизація” розуміють систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації) [1]. Її розглядають на макро- та мікрорівні, де вона

виконує важливі функції для успішного функціонування підприємств та держави, серед яких: забезпечення фізичного та морального зносу основних засобів, накопичення амортизаційних відрахувань в амортизаційному фонді підприємства, регулювання рівня сплачених податків для підприємства, та податкової політики для держави, стимулювання впровадження науково-технічного процесу [5, с.85].

На сьогоднішній день підприємства самостійно вибирають метод нарахування амортизації. Існує п'ять основних методів нарахування амортизації основних засобів [1]:

- 1) прямолінійний;
- 2) зменшення залишкової вартості;
- 3) прискореного зменшення залишкової вартості;
- 4) кумулятивний;
- 5) виробничий.

Наведені методи амортизації можна поділити на два види: методи амортизації, які базуються на часі використання основних засобів (прямолинійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний) та методи амортизації, які базуються на кількості одиниць, отриманих від використання основних засобів (виробничий).

Прямолінійний метод нарахування амортизації належить до групи, що ґрунтується на часі використання основних засобів. Використання даного методу означає, що вартість об'єкта основного капіталу можна списувати однаковими частками протягом періоду використання обладнання.

За прямолинійним методом нарахування амортизації річна сума та норма амортизації визначається таким чином:

$$AB = \frac{PB - LB}{Te},$$
$$Ha = \frac{AB}{PB - LB} \times 100\%,$$

де АВ – амортизаційні відрахування;

ПВ – первісна вартість об'єкта основного засобу;

ЛВ – ліквідаційна вартість об'єкта основного засобу;

Те – очікуваний термін корисного використання (експлуатації);

На – норма амортизації.

Застосовуючи даний метод амортизації, сума зносу є постійною, саме тому визначену даним методом суму амортизації часто називають фіксованими витратами.

Метод зменшення залишкової вартості належить до групи прискореної амортизації, суть якого полягає в тому, що в перший рік експлуатації об'єкта основних засобів сума нарахованої амортизації буде найбільшою. Потім кожного наступного року вона зменшуватиметься і в останній рік нарахування амортизації буде найменшою.

Річна сума та норма амортизації за даним методом визначається так:

$$AB = 3B \times Ha,$$

$$Ha = 1 - \sqrt[n]{\frac{ЛВ}{ПВ}},$$

де ЗВ - залишкова вартість об'єкта основних засобів;

n — термін корисного використання об'єкта основних засобів, років.

Метод зменшення залишкової вартості слід застосовувати для тих об'єктів основних засобів, ефективність використання яких у період експлуатації зменшується, причому неможливо достовірно оцінити ступінь їх зменшення.

Метод прискореного зменшення залишкової вартості є різновидом методу зменшення залишкової вартості і належить до групи прискорених методів амортизації.

За методом прискореного зменшення залишкової вартості річна сума та норма амортизації визначається наступним чином:

$$AB = 3B \times 2 \times Ha,$$

$$Ha = 1 - \sqrt[n]{\frac{ЛВ}{ПВ}},$$

Відмінністю цього методу від інших є те, що ліквідаційна вартість не враховується, тобто річна сума амортизації в останній рік експлуатації основного засобу не корегується на його ліквідаційну вартість.

Цей метод застосовують у разі, якщо планують, що ефективність об'єкта основних засобів на початок експлуатації буде набагато вищою, ніж на кінець експлуатації, та якщо витрати на обслуговування в процесі експлуатації значно зростуть.

Кумулятивний метод також належить до групи прискорених методів амортизації. Тому його застосовують у тих самих випадках, що й інші два методи прискореної групи.

Річна сума амортизації за кумулятивним методом визначається так:

$$AB = (ПВ - ЛВ) \times K_k,$$

де K_k – кумулятивний коефіцієнт, який розраховується діленням кількості років, що залишаються до кінця очікуваного терміну використання об'єкта, на суму років його корисного використання.

Метод списання вартості за сумою числа років (кумулятивний) вигідний у використанні, оскільки сприяє процесу оновлення довгострокових активів підприємства. Крім того, він досить простий, раціональний та систематичний.

Виробничий метод належить до класифікаційної групи що ґрунтується на кількості одиниць, отриманих від використання об'єктів основних засобів. Цей метод заснований на передбаченні, що функціональна корисність об'єкта залежить не від часу, а від результатів його використання. При цьому строк корисної служби визначається кількістю продукції та обсягом послуг, які підприємство планує виготовити або надати з використанням об'єкта.

Річна сума амортизації за виробничим методом визначається таким чином:

$$AB = OP \times BSA,$$

$$BSA = \frac{ПВ - ЛВ}{O_3},$$

де Op – річний обсяг виробленої продукції (робіт, послуг);

ВСА – виробнича ставка амортизації;

Оз – загальний обсяг продукції, який підприємство очікує виробити.

Виробничий метод пов'язує суму нарахованої амортизації з інтенсивністю використання об'єкта основних засобів: чим інтенсивніше робота - тим більша сума амортизації.

Таким чином, можна зробити висновок, що у процесі реформування бухгалтерського обліку вітчизняні підприємства мають можливість формувати власну амортизаційну політику, що сприятиме прискоренню оновлення основних засобів та враховувати всі фактори, пов'язані з експлуатацією об'єктів основних засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби” затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO7.aspx>
2. Голов С. Дискусійні аспекти амортизації / Сергій Голов // Бухгалтерський облік і аудит. - 2005. - № 5. - с. 3-8.
3. Кундеус О.М. Нарахування амортизації згідно нового Податкового кодексу України / О.М. Кундеус // Всеукраїнський науково – виробничий журнал “Інноваційна економіка”. – 2011. - №7 (26). с. 120-127.
4. Методи амортизації основних засобів: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poglyad.com/page-amortization>
5. Михайлова ММ Роль амортизації у процесі відтворення основних засобів / М.М. Михайлова // Облік та звітність. – 2010. № 2. с. 85 – 87.

**Чернецький Володимир Володимирович, магістрант,
Король Володимир Степанович, к.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту**

ПРИНЦИПИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ

Фінансовий контролінг – це система управління, спрямована на визначення майбутньої фінансової стабільності підприємства і шляхів її досягнення. Завданням фінансового контролінгу є організація управління фінансовими процесами на такому рівні, щоб унеможливити помилки, відхилення і прорахунки в оперативній діяльності та в стратегічній перспективі [1, с.199]. Адаптовуючи розуміння контролінгу до макрорівня, зазначимо, що фінансовий контролінг є підсистемою контролінгу і його основною метою є забезпечення за допомогою фінансових інструментів фінансової рівноваги у господарській діяльності держави. З використанням фінансового контролінгу складають плани щодо показників ліквідності, прийняття управлінських рішень, фінансування проектів і планування бюджетів, які у подальшому порівнюють з реальними показниками [2, с.94].

Основними принципами сучасної теорії контролінгу, побудованими на основі огляду новітніх наукових досліджень з нашою адаптацією до макрорівня, виступають: